

**Sebaidentifikácia v multietnickom prostredí ako prostriedok etnickej tolerancie
2019 – 1 – SK01 – KA201 - 060682**

Obradové a sviatočné jedlá

Zameriavame sa na jedlá a nápoje, ktoré sa zvykli konzumovať počas kalendárnych a rodinných obradov, po čas pôstov a na sviatočné príležitosti. V odpovediach zaznačte, ktoré jedlá a nápoje sa konzumujú v súčasnosti. Zaznamenajte typické jedlá nedeľného obeda v letnom a v zimnom období.

- Dodržiavajú v obci/meste ľudia náboženské príkazy pôstov? Ľudia akého náboženského vyznania, v akých dňoch a v ktorých obdobiach roka sa postia?
- Čo sa zvyčajne konzumuje počas piatkov?
- Čo sa zvyčajne konzumuje na Veľký piatok pred Veľkou nocou?
- Zvykne sa dodržiavať pôst počas Štedrého dňa?
- Z akých jedál sa skladala štedrovečerná večera? Zaznamenajte názvy jedál a nápojov. Aká je súčasná? Zaznamenajte názvy a recepty tradičných miestnych fašiangových jedál, ktoré považujete za miestnu alebo regionálnu špecialitu.
- Je zvykom, že sa na Vianoce v domácnostiach pečie drobné pečivo? Pomenujte aké.
- Aká bola zvyčajne tradičná skladba novoročného obeda? A dnes?
- Aké tradičné jedlá sa zvyčajne pripravovali a konzumovali počas obdobia fašiangov? A dnes? Zaznamenajte názvy a recepty tradičných miestnych fašiangových jedál, ktoré považujete za miestnu alebo regionálnu špecialitu.
- Je v obci/meste zvykom chodiť pred Veľkonočnou nedeľou svätiť do kostola jedlá? Kedy a aké jedlá?
- Aké jedlá a nápoje sa zvyčajne konzumujú na Veľkú noc?
- Zaznamenajte recepty tradičných miestnych veľkonočných jedál a ich názvy.

Je v obci/meste zvyk oslavovať sviatok zasvätenia miestneho kostola? Ako sa sviatok nazýva a v ktorom termíne roka sa oslavuje? Je pri tejto príležitosti v obci/meste zvykom robiť v domácnostiach hostinu? Koho na ňu zvyknú domáci pozývať? Aké jedlá a nápoje sa zvyčajne na tejto hostine konzumujú?

- Je v obci/meste zvyk oslavovať vinobranie? V akom termíne roka sa zvyčajne slávi? Je pri tejto príležitosti v obci/meste zvykom robiť v domácnostiach menšiu hostinu? Koho na ňu zvyknú domáci pozývať? Aké jedlá a nápoje sa zvyčajne na tejto hostine konzumujú?
- Je v obci/meste zvykom nosiť jedlá alebo potraviny do domu, kde sa narodilo dieťa? Kto a aké jedlá? Ako sa tento zvyk nazýva? Ak sa zvyk už nerobí, kedy zanikol?
- Je v súčasnosti zvykom organizovať hostinu po narodení dieťaťa? Ako sa hostina nazýva a kde sa zvykne organizovať? Kto ju organizuje? Koho na ňu pozývajú? Zaznamenajte typické menu takejto hostiny.
- Kde sa v súčasnosti zvyčajne koná svadobná hostina? V domácnosti alebo vo verejnom zariadení? Kto zvyčajne na svadobnú hostinu pečie zákusky, torty, koláče a kto zvyčajne zabezpečuje nápoje?
- Je alebo bolo zvykom nosiť do svadobných domov potraviny na prípravu hostiny? Ak áno, kto nosil, čo a v akom množstve?

**Sebaidentifikácia v multietnickom prostredí ako prostriedok etnickej tolerancie
2019 – 1 – SK01 – KA201 - 060682**

- Bolo alebo je zvykom túto potravinovú pomoc vracať?
- Aké jedlá by nemali chýbať na svadobnej hostine v minulosti? A dnes?
- Ktoré tradičné svadobné jedlá považujete za miestne špecifikum? Zaznamenajte miestne názvy a recepty.
- Pečie sa na svadbu tradičný koláč alebo pečivo? Opíšte, aký má tvar, výzdobu, miestny názov a recept.
- Je zvykom, že sa pri podávaní svadobných jedál hovoria preslovy alebo recitujú verše? Kto ich zvykne hovoriť?
- Je v obci/meste zvykom robiť pohostenie pre účastníkov pohrebu? Ak áno, ako sa toto pohostenie nazýva? Kde sa zvykne organizovať? Kto ho zvykne pripravovať? Zaznamenajte jedlá, ktoré sa zvyknú podávať

Zdroj: Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV